

Mgr. MARIE BENEŠOVÁ
MINISTRYNĚ SPRÁVEDLNOSTI ČR
A PŘEDSEDKYNĚ LEGISLATIVNÍ RADY VLÁDY

V Praze dne 31.10.2013
Čj. 709/2013-OD-SPZ/2

Nejvyšší soud ČR
Burešova 20
657 37 Brno

Věc: obv. M. S., roz. S. – stížnost pro porušení zákona

Příloha: trestní spis OS Ostrava sp.zn. 1 T 15/2012

Podle § 266 odst. 1 tr. řádu. podávám ve prospěch obviněného **M. S., roz. S.**

stížnost pro porušení zákona

proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 24.9.2012, sp. zn. 3 To 534/2012, kterým bylo podle § 256 tr. řádu zamítnuto odvolání obž. M. S. proti rozsudku Okresního soudu v Ostravě ze dne 13.3.2012 sp. zn. 1 T 15/2012.

Rozsudkem Okresního soudu v Ostravě ze dne 13.3.2012 sp. zn. 1 T 15/2012 byl obviněný M. S., roz. S., uznán vinným trestným činem krádeže podle § 205 odst. 2 tr. zákoníku, kterého se dopustil tím, že,

ačkoliv byl rozsudkem Okresního soudu ve Frýdku-Místku ze dne 11.3.2010 sp. zn. 3 T 249/2009, který nabyl právní moci dne 15.6.2010, odsouzen pro přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. a), b) tr. zákoníku k nepodmíněnému trestu odnětí svobody na jeden rok se zařazením do věznice s ostrahou, který vykonal dne 3.10.2011, dne 27.1.2012 v době mezi 01.45 hod. a 01.55 hod. v O.–K., na ul. V., po předchozí domluvě a vzájemné součinnosti, v zjištěném úmyslu zpeněžit odcizený kov, ve sběrně druhotných surovin, společně s další dosud neustanovenou osobou, odcizil z volně přístupného areálu společnosti A. M., a.s., z kontejneru v prostoru „U staré lakovny“ uskladněný hliníkový stěr z udržovací pece o celkové hmotnosti 33 kg v hodnotě 1930,- Kč, přičemž na odchodu z místa byli vyrušeni,

kovové odlitky cestou odhodili, a poté, co se dali na útěk, byl jmenovaný po pádu na zem zadržen členem bezpečnostní služby, a to vše ke škodě společnosti H. L. C., s.r.o.

Za toto jednání mu byl podle § 205 odst. 2 tr. zákoníku uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 15 měsíců, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou.

Usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 24.9.2012 sp. zn. 3 To 534/2012 bylo podle § 256 tr. řádu zamítnuto odvolání obž. M. S.. Odvolací soud shledal obecné odvolací námitky obžalovaného nedůvodnými, když přisvědčil závěrům nalézacího soudu jak ve výroku o vině, tak ve výroku o trestu. Odvolací soud provedl veřejné zasedání v nepřítomnosti obžalovaného, když tohoto o konání veřejného zasedání pouze vyrozumíval, nikoliv předvolával, obžalovaný se následně k veřejnému zasedání nedostavil, přičemž soud konstatoval, že vyrozumění mu bylo doručeno řádně na adresu, kterou uvedl pro účely doručování. Vyrozumění obžalovaného bylo uloženo dne 28.8.2012 a ve smyslu § 64 odst. 2, 4 tr. řádu bylo považováno za doručené dne 7.9.2012. Lhůtu k přípravě tak soud považoval za zachovanou. Soud si dále ověřil, že se jmenovaný v době jednání nenachází ve vazbě ani ve výkonu trestu odnětí svobody. V této souvislosti je třeba uvést, že jeho zjištění zahrnovalo toliko výkon vazby a trestu odnětí svobody v České republice.

Postupem Krajského soudu v Ostravě došlo při rozhodování v předmětné trestní věci k porušení zákona v neprospěch obviněného M. S., roz. S., a to v § 36 odst. 1 písm. a), § 263 odst. 3 a § 263 odst. 4 tr. řádu.

K jednotlivým ustanovením, která byla porušena, je na místě uvést následující.

Podle § 36 odst. 1 písm. a) tr. řádu obviněný musí mít obhájce už v přípravném řízení, je-li ve vazbě, ve výkonu trestu odnětí svobody, ve výkonu ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody nebo na pozorování ve zdravotnickém ústavu.

Podle § 263 odst. 3 tr. řádu musí mít obžalovaný obhájce při veřejném zasedání konaném o odvolání ve všech případech, kdy ho musí mít při hlavním líčení.

Podle § 263 odst. 4 tr. řádu lze v nepřítomnosti obžalovaného, který je ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, veřejné zasedání odvolacího soudu konat jen tehdy, jestliže obžalovaný výslovně prohlásí, že se účasti při veřejném zasedání vzdává.

Krajský soud v Ostravě však při svém postupu citovaná zákonná ustanovení nerespektoval.

Ze spisového materiálu je zřejmé, že si Krajský soud v Ostravě před konáním veřejného zasedání dne 24.8.2012 vyžádal opis rejstříku trestů, který mu byl téhož dne doručen. V tomto opise je vykázáno rozhodnutí Zemského soudu v Korneuburgu v Rakousku ze dne 16.5.2012. Z dalšího obsahu spisu lze však dovodit, že krajský soud tento záznam následně nepodrobil jakémukoliv zkoumání, vyžádal si toliko

zprávu z Centrální evidence vězňů, a když z této zjistil, že se obžalovaný nenachází ve vazbě nebo ve výkonu trestu, provedl veřejné zasedání v jeho nepřítomnosti.

Až po provedení veřejného zasedání lze registrovat ve spisovém materiálu doklady o tom, kde se obžalovaný v době konání řízení o jeho odvolání nacházel, konkrétně dopis Ministerstva spravedlnosti ČR ze dne 16.11.2012 (č.l. 98 spisu) v souvislosti s žádostí o dočasné předání svědka z Rakouska v jiné trestní věci adresovaný Okresnímu soudu v Ostravě s tím, že jmenovaný byl k datu 30.10.2012 propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody na území Rakouska. Označenému soudu je pak současně dne 2.10.2012 doručeno sdělení Policie ČR, Městského ředitelství policie v Ostravě, ze kterého vyplývá, že M. S, dříve S., ode dne 2.4.2012 vykonává trest odnětí svobody ve vězení v Korneuburgu v Rakousku. Předpokládané datum jeho propuštění bylo stanoveno na 1.2.2013. Z těchto údajů, stejně jako z podání M.S. ze dne 26.11.2012 označeného jako „Odvolání k vynesenému rozsudku ze dne 12.3.2012“, které bylo Okresnímu soudu v Ostravě doručeno dne 29.11.2012, je zřejmé, že jmenovaný byl dne 2.4.2012 zadržen na území Rakouska a následně zde vykonával trest až do 30.10.2012.

Z výše uvedeného je zřejmé, že v době konání veřejného zasedání o odvolání dne 24.9.2012 byl obžalovaný ve výkonu trestu odnětí svobody, a byl zde dán důvod nutné obhajoby podle § 36 odst. 1 písm. a) tr. řádu, na čemž nic nemění skutečnost, že jmenovaný byl ve výkonu trestu v Rakousku.

Pokud se jedná o ustanovení o nutné obhajobě podle § 36 tr. řádu, pod toto se zahrnují případy, kdy obviněný musí mít obhájce, a to z důvodů vztahujících se buď k osobě obviněného a jeho možnostem řádně vykonávat svou obhajobu, nebo k předmětu, jehož se řízení týká. Zákon v těchto případech vzhledem k určitým přesně stanoveným okolnostem považuje obhajobu obhájcem za tak důležitou, že rozhodnutí o ní nenechává jen na pouhé úvaze obviněného. Nutná obhajoba je tak stanovena především v těch případech, kdy obviněný nemůže svou obhajobu vzhledem k určitým objektivním okolnostem sám náležitě obstarávat, čímž je i situace, kdy je ve výkonu trestu odnětí svobody. V takovém případě obviněný musí mít obhájce, a to podle § 263 odst. 3 tr. řádu taktéž ve veřejném zasedání konaném o odvolání. Ničeho na tom nemění skutečnost, že obviněný vykonává trest odnětí svobody mimo území republiky, neboť taková skutečnost by byla naprosto v rozporu se smyslem nutné obhajoby.

Následkem popsaného vadného postupu soud porušil také ustanovení § 263 odst. 4 tr. řádu, neboť konal řízení v nepřítomnosti obžalovaného, ačkoliv neměl jeho výslovné prohlášení, že se účasti při veřejném zasedání vzdává. Za popsané situace nemohl postupovat způsobem, jakým postupoval, tzn. toliko obžalovaného vyrozumět o konání veřejného zasedání a vyrozumění považovat za doručené fikci.

Z hlediska důvodnosti podání stížnosti pro porušení zákona, jakožto mimořádného opravného prostředku, je podstatné, že tuto lze podle § 266 odst. 1 věta druhá tr. řádu podat proti pravomocnému rozhodnutí soudu nebo státního zástupce, které bylo mimo jiné učiněno na podkladě vadného postupu řízení. O rozhodnutí učiněné na podkladě vadného postupu řízení jde tehdy, jestliže v řízení, jež vyústilo v pravomocné rozhodnutí, které se však samo nejeví nesprávným, byla porušena důležitá procesní ustanovení. V důsledku toho pak vznikla pochybnost, zda by se při

jejich dodržení dospělo ke stejnému rozhodnutí, jaké bylo v konkrétním případě učiněno. Stížnost pro porušení zákona se tu nepodává proto, že rozhodnutím samotným byl porušen zákon, ale argumentuje se tím, že v důsledku nezákonného postupu řízení nelze vyloučit, že tento vadný postup měl vliv i na správnost napadeného rozhodnutí. Za takový vadný postup řízení je třeba vždy považovat např. právě provedení veřejného zasedání o odvolání bez přítomnosti obhájce, ač šlo o případ nutné obhajoby podle § 36 tr. řádu.

Proto **n a v r h u j i** , aby Nejvyšší soud České republiky

1) podle § 266 odst. 7 tr. řádu zvážil možnost přerušení výkonu trestu odnětí svobody z rozsudku Okresního soudu v Ostravě ze dne 12.3.2012 sp. zn. 1 T 15/2012,

2) podle § 268 odst. 2 tr. řádu vyslovil, že usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 24.9.2012 sp. zn. 3 To 534/2012 a v řízení, jenž takovému rozhodnutí předcházelo, byl porušen zákon v ustanovení § 36 odst. 1 písm. a), § 263 odst. 3 a § 263 odst. 4 tr. řádu.

3) podle § 269 odst. 2 tr. řádu zrušil usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 24.9.2012 sp. zn. 3 To 534/2012 a zrušil i všechna další rozhodnutí na něj obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu,

4) a dále podle § 270 odst. 1 tr. řádu věc přikázal Krajskému soudu v Ostravě, aby ji v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Nejvyšší soud rozhodl od sp. zn.: [6 Tz 58/2013-I.](#)
[6 Tz 58/2013-II.](#)